4524 ـ مۇسۇلمانلارنىڭ مەبۇدى (ئىبادەت قىلىنغۇچى) كىم

سۇئال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئى قىزچاق ، سۇئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۈر ئېيتىمىز .بۇ سۇئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئويلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا(ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن : بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يېتەكلەيدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 88] ئاللاھ كىمنى توغرىغا يېتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋېتىدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 125]

بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سۇئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگارىدىن ۋەھيى (ئىلھام) كىلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .

ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۈرلەر دۇنيالار (ئاللاھتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايمىز . [فاتىھە(باشلىنىش) : 1-5]

ظع ظعنسانلار!تةقؤادارلاردعن بولذشذثلارظحسن،سعلةرنع ؤة سعلةردعن بذرذنقعلار(يةنع ظأتكةنكع ظىممةتلةر)نع ياراتقان صةرؤةردعضارعثلارغا ظعبادةت قعلعثلار .

[بەقەرە(ئىنەك) : 21]

ظةنة شذ الله سعلةرنعث صةرؤةردعضارعثلاردذر،الله دعن بأألتك هئح مةبذد(بةرهةق)يوقتذر،ظذهةممة نةرسعنع ياراتقذحعدذر،ظذنعثغا ظعبادةت قعلعثلار ظذ هةر نةرسعضة هامعيدذر . [ئەنئام(چاھارپايلار): 102]

صةرؤةردعضارعث صةقةت ظذنعث ظأزعضعلا ظعبادةت قعلعشعثلارنع ؤة ظاتا ـ ظاناثلارغا ياخشعلعق قعلعشعثلارنع تةؤسعية قعلدع، ظذلارنعث بعرع، يا ظعككعلعسع سئنعث قول ظاستعثدا بولذص ياشعنعص قالسا، ظذلارغا ظوهوي دئمعضعن يةنع مالاللعقنع بعلدىرعدعغان شذنحعلعك سأزنعمذ قعلمعغعن)، ظذلارنع دشكةلعمعضعن، ظذلارغا هىرمةت بعلةن يذمشاق سأز قعلغعن . [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش): 23]

مۇسۇلمانلار بارلىق پەيغەمبەرلەر ئىبادەت قىلغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ : « يەئقۇب جان ئۈزۈۋاتقان ۋاقىتدا سىلەر يېنىدا بارمىدىڭلار؟شۇ چاغدا يەئقۇب ئوغۇللىرىغا:مەن ئۆلگەندىن كېيىن سىلەر كىمگە ئىبادەت قىلىسىلەر؟دەپ سورىدى.ئۇلار:سېنىڭ ئىلاھىڭ ۋە ئاتا ـ بوۋىلىرىڭ ئىبراھىم،ئىسمائىل،ئىسھاقلارنىڭ ئىلاھى بولغان بىر اللە غا ئىبادەت قىلىمىز،بىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلغۇچىمىزدۇر دېدى .»

[بەقەرە(ئىنەك) : 133]

مۇسۇلمانلار ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ ھەمدە باشقا ھەرخىل دىنلارغا ئەگەشكۈچىلەرنى بىر ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدۇ .

ئاللاھ ئېيتقاندەك : ئې ئەھلى كىتاب!(يەنى يەھۇدىيلار ۋە ناسارالار) سىلەرنى اللە غىلا ئىبادەت قىلىش،اللە غا ھېچ نەرسىنى شېرىك كەلتۈرمەسلىك،اللە نى قويۇپ بىر ـ بىرىمىزنى خۇدا قىلىۋالماسلىقتەك ھەممىمىزگە ئورتاق بولغان بىر سۆزگە(يەنى بىر خىل ئەقىدىگە) ئەمەل قىلىشقا دەۋەت قىلىمىز.ئەگەر ئۇلار يۈز ئۆرسە(يەنى بۇنى قوبۇل قىلىمىسا): (ئې يەھۇدىيلار ۋە ناسارالار جاماتەسى!)بىزنىڭ مۇسۇلمان ئىكەنلىكىمىزگە گۇۋاھ بولۇڭلار .

[ئال ئىمران(ئىمران ئائىلىسى) : 64]

ئاللاھ بولسا نۇھ پەيغەمبەر خەلقىنى ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان بىردىنبىر ئىلاھ . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « شەك ـ شۈبھىسىزكى، نۇھنى ئۆز قەۋمىگە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتتۇق.ئۇ: ئې قەۋمىم! اللە غا ئىبادەت قىلىڭلار،سىلەرگە اللە دىن باشقا مەبۇد (بەرھەق) يوقتۇر، مەن ھەقىقەتەن سىلەرنىڭ بۈيۈك كۈننىڭ (يەنى قىيامەت كۈنىنىڭ)ئازابىغا قېلىشىڭلاردىن قورقىمەن دېدى .» [ئەئىراف(ئېگىزلىك): 59]

ئاللاھ بولسا مەسىيھ(ئەيسا) يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان ئىلاھ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : « شۈبھىسىزكى،اللە مەريەمنىڭ ئوغلى ئەيسادۇر،دېگۈچىلەر كاپىر بولدى،ئەيسا: ئې بەنى ئىسرائىل!مېنىڭ پەرۋەردىگارىم ۋە سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار بولغان اللە غا ئىبادەت قىلىڭلار،كىمكى اللە غا شېرىك كەلتۈرىدىكەن (يەنى اللە دىن غەيرىيگە ئىلاھ دەپ ئېتىقاد قىلىدىكەن)،اللە ئۇنىڭغا جەننەتنى ھارام قىلىدۇ،ئۇنىڭ جايى دوزاخ بولىدۇ،زالىملار غا ھېچبىر مەدەتكار(يەنى اللە نىڭ ئازابىدىن قۇتقۇزغۇچى)بولمايدۇ دېدى .» [مائىدە(داستىخان) : 72]

« ئۆز ۋاقتىدا اللە ئېيتىدۇ: ئې مەريەم ئوغلى ئەيسا ! سەن كىشىلەرگە،اللە نى قويۇپ مەن بىلەن ئانامنى ئىككى ئىلاھ قىلىۋېلىڭلار،دېدىڭمۇ؟ ئەيسا ئېيتىدۇ: (رەببىم!)سېنى ئەيىبلەردىن پاك دەپ ئېتىقاد قىلىمەن،ماڭا لايىق بولمىغان سۆزنى قىلىش ماڭا ياراشمايدۇ،ئەگەر ئۇنى دېگەن بولسام،ئۇنى سەن ئەلۋەتتە بىلىسەن،سەن مېنىڭ كۆڭلۈمدىكىنى بىلىسەن،مەن سېنىڭ ئىلمىڭدىكىنى بىلمەيمەن،سەن ھەقىقەتەن غەيبلەرنى ئوبدان بىلگۈچىسەن.مەن ئۇلارغا پەقەت سەن مېنى بۇيرۇغان نەرسىنى،يەنى مېنىڭ پەرۋەردىگارىم ۋە سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار بولغان اللە غا ئىبادەت قىلىڭلار،دېدىم.مەن ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بولغان مۇددەتتە،ئۇلارنىڭ ئەمەللىرىگە كۆزەتچى بولۇپ تۇردۇم،مېنى قەبزى روھ قىلغىنىڭدىن كېيىن،ئۇلارنىڭ ئەمەللىرىگە سەن كۆزەتچى بولۇپ تۇردۇڭ،سەن ھەممە نەرسىدىن خەۋەرداسەن . [مائىدە(داستىخان) : 116-117]

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇسا بىلەن سۆزلەشكەندە ، ئۇنىڭغا مۇنداق دېگەن : مةن هةقعقةتتةن(ظعبادةتكة لايعق)الله دذرمةن،مةندعن باشقا هئح مةبئذ(بةرهةق)يوق،(يالغذز)ماتا ظعبادةت قعلغعن،مئنع زعكرعع قعلعش ظىحىن ناماز ظوقذغعن . [تاھا : 14]

ھەمدە ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە تۆۋەندىكىلەرنى بۇيرىدى: « ظئيتقعنكع، ظع ظعنسانلار!ظةضةر سعلةر مئنعث دعنعمدعن ضذمانلعنعدعغان بولساثلار،سعلةرنعث الله نع قويذص حوقذنذؤاتقان بذتلعرعثلارغا مةن حوقذنمايمةن،لئكعن مةن سعلةرنع قةبزع روه قعلعدعغان الله غا ظعبادةت قعلعمةن،مةن مأمعنلةردعن بولذشقا بذيرذلدذم

[يۇنۇس : 104]

ئۇ پەقەت بىرلا . پەرىشتىلەر ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن غەيرىيگە ئىبادەت قىلمايدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكعلةرنعث هةممعسع اللةنعث ظعلكعدعدذر، اللةنعث دةرضاهعدعكعلةر (يةنع صةرعشتعلةر) اللةنعث ظعبادعتعدعن تةكةببذرلذق قعلعص باش تارتمايدذ ؤة هئرعصمةذ قالمايدذ .

[ئەنبىيا(پەيغەمبەرلەر) : 19]

ئاللاھتىن باشقا ھەرقانداق ئىلاھ (ئىبادەت قىلىنغۇچى) پايدا يەتكۈزەلمەيدۇ ، زىياننمۇ يەتكۈزەلمەيدۇ . يارىتالمايدۇ ۋە رىزىق بېرەلمەيدۇ .ئاللاھ مۇنداق دېگەن : سعلةر الله دعن باشقا سعلةرضة صايدا ـ زعيان يةتكىزىشكة قادعر بولالمايدعغان نةرسعلةرضة حوقذنامسعلةر؟ دئضعن.الله بولسا(سأزعثلارنع)ظاثلاص تذرغذحعدذر، (ظةهؤالعثلارنع)بعلعص تذرغذحعدذر .» [مائىدە(داستىخان) : 76]

سعلةر الله نع قويذص بذتلارغعلا ظعبادةت قعلعسعلةر)بذتلارنع ظأز قولذثلار بعلةن ياسعؤالغانسعلةر،بذتلارنعث قولعدعن صايدا ـ زعيان كةلمةيدذ)ؤة يالغاننعلا ظويذدذرعسعلةر،سعلةرنعث الله نع قويذص حوقذنذؤاتقعنعثلار)يةنع بذتلار)سعلةرضة رعزعق بئرعشكة قادعر ظةمةس،رعزعقنع الله نعث دةرضاهعدعن تةلةص قعلعثلار)رعزعق بئرعشكة صةقةت الله نعث ظأزع قادعردذر)،الله غا ظعبادةت قعلعثلار ؤة ظذنعثغا شكىر قعلعثلار،الله نعث دةرضاهعغا قايتذرذلعسعلةر. [ئەنكەبۇت(ئۆمۈچۈك) : 17]

بۇ جاۋاپتىن كېيىن ،مەزكۇر تېمىنى تۆۋەندىكى: نىمىشقا شېرىكى يوق بىرلا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىمىز ؟ دېگەن سۇئال بىلەن تولۇقلىماقچىمىز . جاۋاپ :

بىرىنچى : كائىناتتا ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىم ئىبادەتكە لايىق ئەمەس . چۈنكى ، ئۇ بولسا ياراتقۇچى ، رىزىق بەرگۈچى . ئۇ كائىناتنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرگەن ھەمدە بىزگە نۇرغۇن نىئمەتلەرنى ئاتا قىلغان . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « ظاسمانلاردعكع ، زئمعندعكع هةمدذسانا،كةح ؤة صئشعن ؤاقعتلعرعدعكع هةمدذسانانعث هةممعسع الله غا خاستذر18.الله جانسعز نةرسعلةردعن جانلعق نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،جانلعق نةرسعلةردعن جانسعز نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرعدذ)يةنع قذرغاق زئمعننع ظأسىملىكلةر بعلةن كأكةرتعدذ)،سعلةرمذ مذشذنداق تعرعلدىرىلعسعلةر19.الله نعث سعلةرنع تذصراقتعن ياراتقانلعقع،ظاندعن سعلةرنعث ظعنسان بولذص زئمعندا تارعلعص يىرىشىثلار الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر20.ظاياللار بعلةن ظذنسع – ظىلصةت ظئلعشعثلار ظىحىن)الله نعث ظذلارنع سعلةرنعث ظأز تعصعثلاردعن ياراتقانلعقع،ظاراثلاردا)يةنع ظةر – خوتذن ظارعسعدا)مئهر – مذهةببةت

ظورناتقانلعقع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعنذر،صعكعر يىرضىزعدعغان قةؤم ظىحىن،شةك ـ شىبهعسعزكع،بذنعثدا نذرغذن ظعبرةتلةر بار21.الله نعث ظاسمانلارنع،زئمعننع

ياراتقانلعقع،تعللعرعثلارنعث،رةثضعلعرعثلارنعث خعلمذخعل بولذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع

كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعنذر،بذنعثدا بعلعملعك كعشعلةر ظىحىن هةقعقةتةن نذرغذن ظالامةتلةر بار22.سعلةرنعث

كئحعسع ؤة كىندىزع ظذخلعشعثلار،)كىندىزع)الله نعث مةرهةمعتعدعن)رعزعق)تةلةص قعلعص)هةرعكةتلعنعشعثلار)الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعنذر،شةك – شىبهعسعزكع، بذنعثدا ظاثلايدعغان قةؤم ظىحىن نذرغذن ظعبرةتلةر بار23.الله نعث سعلةرضة حاقماقنع قورقذنح ؤة ظىمعد قعلعص كأرسعتعشع،بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص ظذنعث بعلةن ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعنذر، حىشعنعدلةيدعغان قةؤم ظىحىن بذنعثدا،شةك – شىبهعسعزكع،نذرغذن ظعبرةتلةر بار24.الله نعث ظاسمان زئمعننع ظأز ظةمرع بعلةن)مذظةللةق)تذرغذزذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعنذر،ظاندعن الله)قةبرعلةردة كأمىلىص ياتقان)سعلةرنع يةر ظاستعدعن حاقعرسا،دةرهال حعقعسعلةر25.ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكع هةممة الله نعثدذر)يةنع الله نعث مىلكعدذر،الله نعث مةخلذقاتعدذر ؤة الله نعث تةسةررذصع ظاستعدعدذر)،هةممة الله غا بويسذنغذحعدذر26.مةخلذقاتنع دةسلةصتة)يوقتعن)بار قعلعدعغان،ظاندعن ظذنع)ظألضةندعن كئيعن)تعرعلدىرعدعغان الله ظةنة شذدذر،ظذ)يةنع مةخلذقاتنع تعرعلدىرش)الله غا)ظذنع دةسلةصتة يوقتعن بار قعلغانغا قارعغاندا)ظوثايدذر،ظاسمانلاردا ؤة زئمعندا ظةث ظالعي سىصةت الله غا خاستذر،الله غالعبتذر،هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر .» [رؤُم(رىم) : 27–17]

« ظاسمانلارنع ؤة زئمعننع ياراتقان،سعلةرضة بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص بةرضةن،ظذنعث بعلةن ضىزةل باغلارنع يئتعشتىرىص بةرضةن كعم؟ظذ باغلارنعث دةرةخلعرعنع ظأستىرش سعلةرنعث قولذثلاردعن كةلمةيدذ،الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟باشقا ظعلاه يوقتذر،ظذلار)هةقعقةتتعن)بذرذلذص كةتكةن قةؤمدذر60. زئمعننع)ظعنسانلارغا ؤة هايؤانلارغا)تذرالغذ قعلغان،ظذنعث تىرلىك تةرةصلعرعدة دةريالارنع ظاققذزغان،ظذنعث ظىستعدة)تةؤرةص كةتمةسلعكع ظىحىن)تاغلارنع ظورناتقان،ظعككع دئثعز ظارعسعدا)يةنع تاتلعق سذ بعلةن شورلذق سذ ظارعسعدا ظارعلعشعص كةتمةسلعكع ظىحىن)توساقلارنع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)باشقا ظعلاه يوق)ظذلار)يةنع مذشرعكلار)نعث تولعسع بعلمةيدذ61. بئشعغا كىن حىشكةن ظادةم دذظا قعلسا)ظذنعث دذظاسعنع)ظعجابةت قعلعدعغان،ظذنعث بئشعغا كةلضةن ظئغعرحعلعقنع كأترىؤئتعدعغان ؤة سعلةرنع زئمعننعث ظورذنباسارلعرع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟سعلةر ظازغعنا ؤةز – نةسعهةت ظالعسعلةر62.قذرذقلذقنعث ؤة دئثعزنعث قاراثغذلذقلعرعدا سعلةرضة يول كأرسعتعص بئرعدعغان،رةهمعتعدعن)يةنع يامغذر ياغدذرذص بئرعشتعن)ظعلضعرع شامالللارنع بعشارةت قعلعص ظةؤةتعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)الله ظذلارنعث شئرعك كةلتىرضةن نةرسعلعرعدعن صاكتذر63.(ظعنساننع)دةسلةصتة خةلق ظةتكةن،ظاندعن ظذنع تعرعلدىرعدعغان كعم؟سعلةرضة ظاسماندعن ؤة زئمعندعن رعزعق بئرعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)ظئيتقعنكع،)ظةضةر دةؤايعثلاردا)راستحعل

بولعدعغان بولساڭلار،دۇلعلعرعثلارنع كۇلتىرىڭلار 64.الله دعن بألۇك ظاسمانلاردعكع ۋۇ زئمعندعكعلۇر غۇيبنع بعلمۇيدۇ،ظڭلار)يۇنع خالايعق)قاچان تعرعلعدعغانلعقلعرعنع بعلمۇيدۇ .» [نەمىل(چۈمۈلىلەر) : 60–65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دىگەن : مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتتىم .

[زارىيات(سورىغۇچى شاماللار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كيىن ئاللاھ بەندىلەردىن ھساب ئىلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش–ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بىرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر دوزاخقا توپلىنىدۇ ، نىمىدىگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگارىمىزنى كۆرەلەمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بىرىپ مۇنداق دىگەن : ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئاينى كۆرەلىشىڭلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ بىز : " ياق . " دىدۇق . ئۇ : ئۇنداقتا سىلەر ئۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كىرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك كۆرىسىلەر . دىدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى :" ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قىشىغا بارسۇن . " دەپ توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كىرستقا ئىباەدت قىلغۇچىلار كىرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەمدە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب(يەھۇدىي ۋە خىرىستىئان) قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكىلىنىدۇ ھەمدە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۇزەيرگە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خىرىستىئانلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى مەسىيھكە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سىلەر نىمىنى كۈتىۋاتىسىلەر ؟ ھەممە كىشىلەر كىتىپ بولدى ." دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا (ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگەششى كىرەك دەپ توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگارىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار(ئاللاھ) كېلىدۇ –دە ، ئۇ : مەن سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار . دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز . » دەيدۇ . بىراق پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھىچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل

قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئمىنلەر جەننەتنىڭ كىشىلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايغۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ،يەنى : كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . .]

ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .